

In dit nummer:

- ▶ Leraar basisschool vrijgesproken van ontucht met leerling
- ▶ Verboden relatie leraar en leerling
- ▶ Gedragen gedragsregels
- ▶ Meidenvenijn
- ▶ Mobieltjes op school
- ▶ Seksueel gedrag op de basisschool
- ▶ Naamsverwarring van de vertrouwensfuncties
- ▶ Voorlichting. Een taak van de contactpersoon

Leraar basisschool vrijgesproken van ontucht met leerling

Een 35-jarige onderwijzer van de Prins Willem Alexanderschool in Barneveld is bij de rechtbank in Arnhem vrijgesproken van het plegen van ontucht met een leerlinge in het schooljaar 2001-2002.

De rechters oordeelden dat de beschuldigingen, die de leraar ten stelligste ontkent, alleen gebaseerd zijn op de verklaringen van het meisje. En dat vinden zij onvoldoende bewijsmateriaal.

Volgens het toen 10-jarig meisje zou de onderwijzer haar meerdere malen thuis hebben uitgenodigd om cd's of video's uit te kiezen en om klassenfoto's te laten zien. Tijdens die bezoeken zou hij hebben geprobeerd om haar te zoenen en onder de kleren te betasten en haar hebben gedwongen tot seksuele handelingen.

Het openbaar ministerie voerde als 'steunbewijs' de verklaringen aan van collega's en de directie van de Prins Willem Alexanderschool. Die vonden de leraar te vrij met zijn leerlingen omgaan. Maar daarin zagen de rechters geen aanwijzingen voor de vermeende ontucht. De onderwijzer hing een voorwaardelijke celstraf boven het hoofd van drie maanden en een beroepsverbod van vijf jaar. Hij was eind april al geschorst door de school.

Het bestuur van Stichting Hervormde Scholen De Drieslag overlegt met de vrijgesproken leerkracht en wil "een structurele oplossing creëren waarbij de betrokken medewerker zijn arbeid buiten De Drieslag voortzet." Dat blijkt uit een brief die aan de ouders is verstuurd.

Bron: Leusder Krant 1 oktober 2008

Verboden relatie leraar en leerling

De 30-jarige oud-leraar T. van R. is door de Bredase rechtbank veroordeeld tot een voorwaardelijke werkstraf van 120 uur voor ontucht met een minderjarige leerlinge (14) op het Newman College.

De officier van justitie eiste een voorwaardelijke celstraf van twee maanden.

Bredanaar Van R. heeft toegegeven dat hij met het meisje (14) heeft getongzoend. In de overweging om de man geen voorwaardelijke celstraf op te leggen, woog de rechtbank mee dat de feiten dateren van bijna twee jaar geleden. Ook het feit dat hij niet meer in het onderwijs werkzaam is, was voor de rechtbank aanleiding om de straf te matigen.

De rechtbank oordeelt in het vonnis dat de Bredanaar zich niet voldoende heeft gerealiseerd dat door de verhouding leraar-leerling een relatie met een leerling bij voorbaat onwenselijk is. Daar komt bij dat het meisje in kwestie ten tijde van de relatie minderjarig was. Extra kwalijk neemt de rechtbank de man dat hij door meerdere personen is gewaarschuwd en desondanks toch weer contact met het meisje opnam.

De verboden relatie van de Bredanaar kwam aan het licht doordat zijn ex liefdesmailtjes aantrof in de computer. Zij stapte vervolgens naar de school met een aangifte als gevolg.

Bron: [BN De Stem](#) 30 september 2008.

Gedragen gedragsregels

Uit de berichtgeving in de media over ongewenst gedrag op school, blijkt dat gedragsregels voor leerlingen en personeel geen overbodige luxe zijn. Steeds meer scholen hebben het afgelopen decennium gedragsregels ontwikkeld met als doel een prettig en veilig leer- en werkklimaat te bevorderen.

Het begin van een schooljaar is vaak het moment waarop de schoolregels weer uit de kast worden getrokken. Ouders worden op de hoogte gesteld van de regels via de schoolgids. Leerlingen bespreken en formuleren regels in de klas. De schoolleiding doet er ook goed aan met (nieuw) personeel afspraken en omgangsvormen te bespreken. Bijvoorbeeld over digitale omgang met leerlingen.

Zeker nu in de praktijk blijkt dat onderwijspersoneel vaak over de schreef gaat bij digitale contacten met leerlingen.

Wanneer leerlingen en personeel worden betrokken bij het tot stand komen van regels, is de kans op naleving vaak groter. Om scholen te helpen bij het gezamenlijk bedenken en formuleren van

schooleigen regels heeft PPSI diverse producten ontwikkeld. *Gedragen gedrag mini*, is een spel dat gespeeld kan worden met het team. Er is ook een versie voor leerlingen (*Klassenregels, grote klasse!*). Kaartjes met situaties die gewenst of ongewenst zijn vormen de basis van het spel. Spelers kunnen kiezen uit verschillende onderwerpen zoals '(liefdes)relaties', 'taal en kleding' en 'digitale media'. Regelmatig verschijnen nieuwe aanvullingen op het spel die gratis zijn te downloaden.

De bundel *Begrensd Gedrag, naar gedragsregels op school* is een verzameling van bestaande regels uit de praktijk. Ze kunnen als voorbeeld dienen of ter inspiratie.

Ga voor deze handige hulpmiddelen naar www.ppsi.nl onder [Tools](#) en maak werk van gedragsregels die gedragen worden!

Meer informatie

- ▶ [Gedragen gedrag mini](#). Spel voor personeel
- ▶ [Gedragen gedrag mini](#). Aanvullingen op het spel
- ▶ [Klassenregels, grote klasse!](#) Spel voor leerlingen
- ▶ [Begrensd Gedrag, naar gedragsregels op school](#)
- ▶ [Gedragsregels op school \(pdf\)](#) Informatieblad Centrum School en Veiligheid
- ▶ <http://www.schoolregels.nl>

Meidenvenijn

Meidenvenijn staat opeens hoog op de schoolagenda, mede dankzij de mediabelangstelling rond dit onderwerp. Steeds meer scholen willen meidenvenijn, een vorm van agressie en intimidatie tussen meiden onderling, aanpakken en voorkomen. Geïnspireerd door de PPSI-conferenties over meidenvenijn verschenen diverse boeken en een lespakket over dit onderwerp.

Onlangs verscheen het boek *De koningin van 1b* van Anja Vereijken waarin de kracht en macht van meidenklieken wordt beschreven aan de hand van het verhaal van twee hartsvriendinnen die naar de brugklas gaan. Anja schreef het boek nadat ze het pakket *Meidenvenijn is niet fijn* van Cycloop, Eindhoven, had gezien.

Het pakket is bedoeld om meidenvenijn, en de

gevolgen ervan op een prettige manier te bespreken in teams, klassen en meiden-groepen. Het pakket, in de vorm van een roze koffer, bestaat uit kleurige afbeeldingen van de verschillende meidenrollen en een werkvorm om ongewenst gedrag om te buigen tot kwaliteiten.

Scholen die kampen met meidenvenijn of die meidenvenijn willen voorkomen kunnen bij de PPSI-hulpdesk terecht met vragen: ppsi@aps.nl of kijken op www.ppsi.nl voor trainingen, boeken- en filmlijsten en achtergrondinformatie.

Meer informatie

- ▶ www.cycloop.com
- ▶ [De koningin van 1b](#), A. Vereijken, Uitgeverij Anekdote, 2008, ISBN:9789081329019

Mobieltjes op school

Leerlingen gebruiken mobiele telefoons niet alleen om voortdurend bereikbaar te zijn, maar ook als pesttool: het sturen van bedreigende en hatelijke sms'jes, het ver-

spreiden van stiekem gemaakte foto's, het filmen van een leerling die in elkaar geslagen wordt en het filmpje plaatsen op internet, de uitbarsting van een leraar filmen die op de kast is gejaagd door leerlingen en het op YouTube zetten, et cetera.

Kinderconsument

Cyberpesten (pesten via MSN en sms) komt ook in

het primair onderwijs voor. Bijna een kwart van de basisschoolleerlingen is hiervan slachtoffer (Bron: open universiteit Nederland 2006). Om kinderen te leren verantwoord en bewust om te gaan met de mobiele telefoon heeft Stichting De Kinderconsument een lespakket ontwikkeld voor de basisschool. Het lespakket *Pimpjefoon* is te bestellen via de speciale website www.pimpjefoon.nl.

Leerlingen en personeel die klachten hebben over pesten met mobieltjes kunnen bij de contact-/

vertrouwenspersoon aankloppen. Naast opvang en begeleiding van de klager kan de contact-/vertrouwenspersoon ook praktische tips geven om in de toekomst lastigvallen via 'mobieltjes' te beperken. Deze zijn te vinden in het herziene PPSI-informatieblad '[Lastige mobieltjes](#)'.

Meer informatie

- ▶ [Gsm-vrije zone op school?](#) (pdf)
- ▶ www.pimpjefoon.nl

Seksueel gedrag op de basisschool

De afgelopen jaren verschenen veelvuldig berichten in de kranten over seksueel misbruik tussen kinderen.

Ook scholen krijgen hiermee te maken. Bij de vertrouwensinspectie kwamen in het schooljaar 2006-2007 97 klachten binnen over seksueel grensoverschrijdend gedrag tussen basisschoolleerlingen.

Scholen vragen zich af; wat is normaal en wanneer is het mis? Hoe gaan we serieus om met een inci-

dent zonder de boel onnodig op te blazen? Leerkrachten weten zich vaak geen raad als kleuters doktertje, 'hoofdrijven' en 'stapelen'.

Het informatieblad 'Seksueel gedrag op de basisschool; Normale ontwikkeling of seksuele presie?' geeft antwoord op vragen waar scholen mee worstelen. Daarnaast worden praktische en preventieve maatregelen genoemd, een stappenplan bij incidenten en wordt verwezen naar literatuur en bruikbare materialen over dit onderwerp. Het informatieblad is gratis te downloaden op www.ppsi.nl onder Tools.

Naamsverwarring binnen de vertrouwensfuncties

Nog steeds heerst verwarring over de benaming van de verschillende functies binnen het vertrouwenswerk. Heet ik nu vertrouwenspersoon, contactpersoon, interne vertrouwenspersoon of interne vertrouwenscontactpersoon?

De verwarring is ontstaan toen de *Modelklachtenregeling* (1998) onderscheid maakte tussen interne

contactpersonen en (externe) vertrouwenspersoon. Daarnaast bedenken scholen eigen varianten omdat de aanduiding 'contactpersoon' vaag wordt gevonden. Ze noemen zich 'interne vertrouwenspersoon' of 'vertrouwenscontactpersoon'. Ook omdat hiermee het 'vertrouwelijk karakter' van de functie wordt aangegeven. Soms verzinnen scholen voor kinderen aansprekende namen zoals 'luistermevrouw'. Toch is het van groot belang de juiste naam te voeren om verwarring over de inhoud van de functie

te voorkomen en om als 'aanspreekpunt bij klachten' goed bekend te staan. Daarom heten interne vertrouwenspersonen op een vo-school 'klachtenpersoon'. PPSI heeft de verschillende vertrouwensfuncties met de juiste benamingen en bijbehorende

taken op een rijtje gezet.

Meer informatie

- ▶ Raadpleeg op de website van PPSI de veelgestelde vraag: [Hoe heet ik?](#)

Voorlichting een taak van de vertrouwenspersoon?

Zonder voorlichting geen klachten. Op een school die niet kenbaar maakt dat seksuele intimidatie en andere vormen van ongewenst gedrag worden aangepakt, zal niet snel worden geklaagd. Daarom is het aan de schoolleiding uit te dragen dat klachten serieus worden genomen. De *Kwaliteitswet* verplicht de school tot het noemen van de klachtregeling in de schoolgids. Maar daar moet het niet bij blijven.

De contact-/vertrouwenspersoon zelf vervult ook een belangrijke taak in het geven van voorlichting. Het begin van het schooljaar is een geschikt moment voor de contact-/vertrouwenspersoon om zich voor te stellen aan (nieuwe) leerlingen en hun ouders. Een adequate manier is persoonlijk de klassen rond gaan en aanwezig te zijn op de informatieavond voor ouders. Op die manier weet iedereen wie ze kunnen aanspreken bij klachten. Deze persoonlijke manier heeft als voordeel dat de contact-/vertrouwenspersoon een bekend gezicht is waarmee de drempel binnen te stappen wellicht

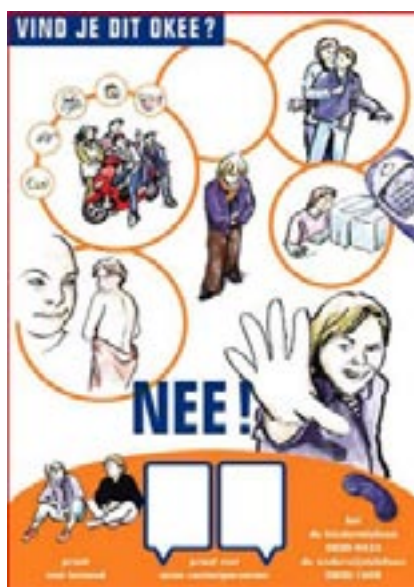
lager is. Daarnaast kan een folder verspreid worden en informatie over de contact-/vertrouwenspersoon op de schoolwebsite worden geplaatst. Voorlichting vraagt het hele schooljaar door acti-

viteiten. De contact-/vertrouwenspersoon kan een actieve rol spelen wanneer in de klas wordt gewerkt aan gedragsregels. Of als seksualiteit, relaties, sociale vaardigheden en weerbaarheid aan bod komen. Om seksuele intimidatie en de rol van de contact- vertrouwenspersoon te bespreken met leerlingen heeft PPSI twee producten ontwikkeld: *Praten kan helpen* (po) en *Seksueel geïntimideerd? Klagen mag!* (vo). Met de *Praatplaat van Cycloop*/Eindhoven, kan voorlichting worden gegeven over allerlei vormen van

ongewenst gedrag. Daarnaast zijn er vele kinder- en jeugdboeken voorhanden als hulpmiddel om seksuele intimidatie en ongewenst gedrag te bespreken in de klas.

Meer informatie

- ▶ www.cycloop.com
- ▶ [PPSI-boekenlijsten](#)
- ▶ [Praten kan helpen](#)
- ▶ [Seksueel geïntimideerd? Klagen mag!](#)

Colofon

Dit is een uitgave van het Project Preventie Seksuele Intimidatie.
 Website: www.ppsi.nl
 E-mail: ppsi@aps.nl
 Telefoon: 030 - 28 56 762 (maandag t/m donderdag van 9.00-13.00 uur)

Het Project Preventie Seksuele Intimidatie in het onderwijs (PPSI) ondersteunt in opdracht van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap scholen bij het creëren van een veilig schoolklimaat en het vertalen van overheidsbeleid naar schoolpraktijk. PPSI ontwikkelde daartoe een praktische producten- en dienstenlijn. PPSI is onderdeel van APS.